

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

E

NACRT

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O JAVNIM PUTEVIMA**

Banja Luka, maj 2019. godine

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O JAVNIM PUTEVIMA**

Član 1.

U Zakonu o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 89/13) u članu 2. u stavu 1. t. i) i j) mijenjaju se i glase:

„i) naselje je izgrađen, naseljen, prostorno i funkcionalno objedinjen dio naseljenog mjesta u kom su javni putevi izgrađeni sa uređenim trotoarom i ivičnjakom, pored kojeg je najmanje s jedne strane red kuća ili grupa zgrada i čije su granice obilježene saobraćajnim znakom za obilježavanje naselja,

j) naseljeno mjesto je prostorna jedinica koja obuhvata jedno ili više naselja sa područjem koje pripada tom naseljenom mjestu, čiji se naziv i teritorija uređuje posebnim propisima i čija je teritorija označena saobraćajnim znakom za obilježavanje naseljenih mjesta,“.

Član 2.

U članu 4. u stavu 5. riječi: „na osnovu zakupa“ zamjenjuju se riječima: „uz naknadu, na osnovu ugovora o zakupu“.

Poslije stava 7. dodaje se novi stav 8. koji glasi:

„(8) Korisnik putnog zemljišta dužan je da zaključi ugovor i plaća naknadu iz stava 5. ovog člana.“

Član 3.

U članu 5. u stavu 1. poslije riječi: „svojini Republike“ dodaje se zapeta i riječi: „odnosno u svojini jedinice lokalne samouprave kada se radi o lokalnim putevima, ulicama u naselju i nekategorisanim putevima“.

Član 4.

U članu 16. u stavu 5. poslije riječi: „ulica u naselju“ dodaje se zapeta i riječi: „nekategorisanih puteva koji su upisani u javne evidencije o nepokretnostima i pravima na njima“.

U stavu 6. poslije riječi: „ulica u naselju“ dodaje se zapeta i riječi: „nekategorisanih puteva koji su upisani u javne evidencije o nepokretnostima i pravima na njima“.

Član 5.

Poslije člana 29. dodaju se novi čl. 29a. i 29b. koji glase:

„Član 29a.

(1) Autobusko stajalište na javnom putu, osim ulice u naselju, obavezno se izgrađuje van kolovoza javnog puta, osim kada to nije moguće zbog uslova na terenu.

(2) Autobusko stajalište iz stava 1. ovog člana gradi se na zahtjev nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, uz prethodno pribavljenu saglasnost upravljača puta.

(3) U skladu sa potrebama jedinice lokalne samouprave za izgradnju autobuskih stajališta, upravljač puta prilikom izgradnje ili rekonstrukcije javnog puta, utvrđuje lokacije

autobuskih stajališta u okviru projektne dokumentacije za navedene radove.

(4) Troškove izrade tehničke dokumentacije i izgradnje autobuskih stajališta snosi jedinica lokalne samouprave.

(5) Ministar donosi pravilnik o minimalno-tehničkim uslovima za izgradnju i upotrebu autobuskih stajališta.

Član 29b.

(1) Na dijelu javnog puta, koji prolazi kroz naselje, može se na zajedničkim nosačima izgraditi javna rasvjeta i niskonaponska mreža, na zahtjev investitora, uz prethodno pribavljenu saglasnost upravljača puta.

(2) Troškove izrade tehničke dokumentacije i izgradnje nosača iz stava 1. ovog člana snosi investitor.

(3) Ministar donosi pravilnik o minimalno-tehničkim uslovima za izgradnju i upotrebu nosača javne rasvjete i niskonaponske mreže na dijelu javnog puta.“

Član 6.

U članu 33. u stavu 6. riječ: „mogu“ zamjenjuje se riječima: „obavezni su“.

Član 7.

U članu 34. u stavu 2. poslije riječi: „pravnim licima“ dodaju se riječi: „koja su registrovana, specijalizovana, tehnički opremljena i kadrovski osposobljena za poslove održavanja puteva kojima upravlja upravljač puta“.

Član 8.

U članu 42. st. 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Vanredni prevoz je prevoz vozilom, odnosno skupom vozila koja sama ili sa teretom posjeduju masu ili osovinsko opterećenje veće od dozvoljenog, odnosno dimenzije veće od propisanih.

(2) Rješenje kojim se odobrava vanredni prevoz može se izdati ako stanje javnog puta i tehničke karakteristike omogućavaju bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja.“

Član 9.

U članu 43. stav 1. mijenja se i glasi:

„(1) Kontrolu vanrednog prevoza, kao i mjerenje osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzije vozila na javnim putevima obavlja upravljač puta, odnosno od njih ovlašćeno lice uz prisustvo saobraćajnog inspektora ili policijskog službenika.“

U stavu 2. poslije riječi: „kontrola“ dodaju se riječi: „i mjerenje“.

U stavu 3. poslije riječi: „kontrolom“ dodaju se riječi: „i mjerenjem“.

U stavu 3. u tački a) poslije riječi: „a“ dodaje se riječ: „vanredni“.

Član 10.

U članu 58. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„(2) Upravljač puta je obavezan da prije obavještanja nadležnog organa iz stava 1. ovog člana preduzme sve preventivne mjere i radnje u cilju zaštite javnog puta.“

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 11.

Poslije člana 60. dodaju se novi čl. 60a, 60b, 60v i 60g. koji glase:
„Član 60a.

(1) Tuneli na javnim putevima koji su dio transevropske mreže, a čija dužina prelazi 500 metara obavezno ispunjavaju određene tehničke i eksploatacione uslove radi bezbjednog odvijanja saobraćaja (u daljem tekstu: bezbjednosni zahtjevi).

(2) Bezbjednosni zahtjevi primjenjuju se na projektovanje, izgradnju, održavanje, upotrebu tunela iz stava 1. ovog člana, na stručne službe i radnike u tunelu u cilju zaštite ljudskih života, životne sredine i tunela kao objekta.

(3) Ministar donosi pravilnik o minimalnim bezbjednosnim zahtjevima koje obavezno ispunjavaju tuneli iz stava 1. ovog člana.

Član 60b.

(1) Upravljač puta je zadužen za upravljanje tunelima i uspostavljanje bezbjednosnih zahtjeva u tunelima, kao i za preduzimanje svih nužnih radnji za zadovoljenje bezbjednosnih zahtjeva za tunele u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: upravnik tunela).

(2) Upravnik tunela dužan je da obezbijedi izradu nezavisnih projekata mapiranja rizika kojima se utvrđuju svi faktori koji utiču na bezbjednost saobraćaja u tunelu, a naročito karakteristike saobraćajnog toka i prognozirani dnevni broj teretnih vozila.

(3) Projekat iz stava 2. ovog člana dostavlja se Ministarstvu.

(4) Ministar donosi pravilnik o načinu upravljanja tunelom.

Član 60v.

(1) Upravnik tunela dužan je da imenuje službenika za bezbjednost za svaki tunel na javnom putu kojim upravlja.

(2) Službenik iz stava 1. ovog člana je nezavisan pri donošenju svih odluka o pitanju bezbjednosti u tunelu.

(3) Službenik za bezbjednost u tunelu dužan je da:

a) usklađuje djelovanje sa subjektima sistema zaštite i spasavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije,

b) učestvuje u pripremi planova i programa razvoja sistema zaštite i spasavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije,

v) učestvuje u definisanju bezbjednosnih zahtjeva prilikom projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja tunela i

g) učestvuje u sistemu zaštite i spasavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije, uzimajući u obzir bezbjednosne zahtjeve u tunelu.

Član 60g.

(1) Upravnik tunela dužan je da o saobraćajnoj nezgodi u tunelu, odnosno oštećenju tunela koje utiče na bezbjedno odvijanje saobraćaja, bez odgađanja, sačini izvještaj, a najkasnije 30 dana od dana kada se saobraćajna nezgoda dogodila, odnosno kada je nastalo oštećenje tunela.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se Ministarstvu i subjektima sistema zaštite i spasavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije.

(3) Upravnik tunela izrađuje godišnji izvještaj o vrstama, uzrocima i razmjerama vanrednih događaja i vanrednih situacija u tunelima, o preduzetim mjerama i aktivnostima sistema zaštite i spasavanja i o procjenama daljeg razvoja situacije, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije.

(4) Izvještaj iz stava 3. ovog člana dostavlja se Ministarstvu svake godine do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.“

Član 12.

Član 66. mijenja se i glasi:

„(1) Putarina iz člana 63. stav 2. tačka b) ovog zakona ne plaća se za:

- a) vozila ministarstava unutrašnjih poslova u BiH,
- b) specijalna vozila namijenjena za prevoz bolesnih ili povrijeđenih lica i opremljena specijalnom opremom za tu namjenu,
- v) specijalna vozila opremljena nadogradnjom sa opremom za gašenje požara,
- g) vozila oružanih snaga BiH i
- d) vozila pod pratnjom i vozila sa prvenstvom prolaza, koja su određena zakonom kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima.

(2) Za vozila iz stava 1. ovog člana upravljač puta ne izdaje odobrenje.

(3) Putarinu iz člana 63. stav 2. tačka b) ovog zakona ne plaćaju pripadnici EUFOR-a i NATO-a koji upravljaju vozilom, uz obavezu pokazivanja na naplatnom mjestu originalne identifikacione kartice EUFOR-a i NATO-a.

(4) Upravljač puta može osloboditi plaćanja putarine iz člana 63. stav 2. tačka b) ovog zakona sljedeća vozila:

- a) civilne zaštite koja imaju oznaku civilne zaštite,
- b) Auto-moto saveza Republike Srpske,
- v) diplomatskih i konzularnih predstavništava u skladu sa međunarodnim sporazumom na bazi reciprociteta,
- g) upravljača puta koja su u funkciji organizovanja i naplate putarine,
- d) za prevoz lica i stvari, u okviru domaćih ili međunarodnih humanitarnih akcija, u slučaju proglašenja vanrednog stanja ili prirodne nepogode,
- đ) koja su registrovana na lica sa utvrđenim invaliditetom sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno lica kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više procenata,
- e) koja su registrovana na udruženja i saveze organizacija lica sa invaliditetom, a koja imaju status udruženja od javnog interesa u Republici Srpskoj i
- ž) kojim se prevoze oboljeli od rijetkih bolesti ili lica sa utvrđenim invaliditetom sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno lica kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više procenata.

(5) Upravljač puta može, uz saglasnost Vlade, odobriti stimulatívne modele plaćanja za elektronsku naplatu putarine.“

Član 13.

U članu 70. u tački đ) poslije riječi: „na putevima“ dodaje se zapeta i nova tačka e) koja glasi:

„e) korišćenja putnog zemljišta“.

Član 14.

U članu 72. u stavu 1. u tački d) poslije riječi: „(član 31. stav 2)“ dodaje se zapeta i nove t. đ), e), ž), z) i i) koje glase:

„đ) sporazumom ne definiše nadležnosti i obaveze o održavanju i zaštiti puta (član 33. stav 6),

e) ne obavijesti nadležni organ ili ne preduzme sve preventívne mjere i radnje u cilju zaštite javnog puta (član 58. st. 1. i 2),

ž) ne uspostavi bezbjednosne zahtjeve u tunelima, ne preduzme radnje za zadovoljenje bezbjednosnih zahtjeva za tunele, ne obezbijedi izradu nezavisnih projekata mapiranja rizika (član 60b. st. 1. i 2),

z) ne imenuje službenika za bezbjednost za svaki tunel (član 60v. stav 1),

i) ne sačini izvještaj o saobraćajnoj nezgodi u tunelu, odnosno oštećenju tunela ili ne sačini godišnji izvještaj ili godišnji izvještaj ne dostavi Ministarstvu do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu (član 60g. st. 1, 2 i 3)“.

Poslije stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se i fizičko lice nadležno za poslove zaštite javnog puta ili službenik za bezbjednost u tunelima ako:

a) ne obavijesti nadležni organ ili ne preduzme sve preventivne mjere i radnje u cilju zaštite javnog puta (član 58. st. 1. i 2) i

b) ne uskladi djelovanje sa subjektima sistema zaštite i spasavanja ili ne učestvuje u pripremi planova i programa razvoja sistema zaštite i spasavanja ili ne učestvuje u definisanju bezbjednosnih zahtjeva prilikom projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja tunela ili ne učestvuje u sistemu zaštite i spasavanja (član 60v. stav 3).“

Član 15.

U članu 73. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„(4) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se korisnik putnog zemljišta ako ne zaključi ugovor ili ne plaća naknadu (član 4. stav 8).“

Član 16.

U članu 74. u tački b) poslije riječi: „(član 43. stav 3)“ dodaje se zapeta i nova tačka v) koja glasi:

„v) vrši pošiljku robe vozilom koje je opterećeno preko dozvoljenog osovinskog opterećenja ili vozilom ili skupom vozila koja po dimenzijama, odnosno najvećoj dozvoljenoj masi prelaze najveće dozvoljene dimenzije, odnosno masu propisanu normama i propisima kojima se uređuje ova oblast (član 43. stav 3)“.

Član 17.

Poslije člana 76. dodaje se novi član 76a koji glasi:

„Član 76a.

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) Pravilnik o uslovima za izgradnju i upotrebu autobuskih stajališta (član 29a. stav 5),
b) Pravilnik o uslovima za izgradnju i upotrebu nosača javne rasvjete i elektrovodova na javnom putu (član 29b. stav 3),

v) Pravilnik o minimalnim bezbjednosnim zahtjevima za tunele (član 60a. stav 3),

g) Pravilnik o načinu upravljanja tunelom (član 60b. stav 4).“

Član 18.

Poslije člana 77. dodaje se novi član 77a. koji glasi:

„Član 77a.

„Upravljač puta, nadležni organ jedinice lokalne samouprave i upravljač graničnog prelaza dužni su da, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, zaključe sporazum iz člana 33. stav 6. ovog zakona.“

Član 19.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj :
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE
Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM
PUTEVIMA

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu HHHII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, kao i osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, te politiku i mjere za usmjeravanje razvoja.

II USKLADENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNO PRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.03-020-1769/19 od 28. maja 2018. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose, zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, kao i politiku i mjere za usmjeravanje razvoja. Takođe, prema članu 70. Ustava Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim putevima nalazi se u Programu rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2019. godinu, a razlozi za njegovo donošenje sadržani su u potrebi preciznijeg uređenja pojedinih oblasti za koje se u praksi ukazala potreba, kao i njegovog usaglašavanja sa drugim propisima.

Ovim zakonom definicija pojmova naselje i naseljeno mjesto usklađena je sa propisom o bezbjednosti saobraćaja, te je precizirana odredba kojom se putno zemljište može dati na korišćenje uz naknadu na osnovu ugovora o zakupu.

Takođe, precizirane su odredbe koje se odnose na ukidanje statusa javnog dobra u opštoj upotrebi, kao i odredbe kojima se propisuju da nadležni organ jedinice lokalne samouprave vrši i upravljanje i povjeravanje poslova građenja, rekonstrukcije, rehabilitacije, održavanja i zaštite nekategorisanih puteva.

Zakon je dopunjen odredbama kojima se propisuju uslovi za izgradnju autobuskih stajališta i nosača javne rasvjete i niskonaponske mreže na dijelu javnog puta koji prolazi kroz naselje.

U skladu sa ukazanom potrebom izmijenjeni su uslovi koji se odnose na vangabaritni prevoz, a rješenje kojim se odobrava vanredni prevoz može se izdati ako stanje javnog puta i tehničke karakteristike omogućavaju bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja. Kontrolu vanrednog prevoza na javnim putevima obavlja upravljač puta, odnosno od njega ovlašćeno lice, uz prisustvo saobraćajnog inspektora ili policijskog službenika.

Ovim nacrtom propisani su bezbjednosni zahtjevi za tunele na javnim putevima koji su dio transevropske mreže. Upravnik tunela dužan je da obezbijedi izradu nezavisnih projekata mapiranja rizika, imenuje službenika za bezbjednost za svaki tunel na javnom putu kojim upravlja, te da u slučaju da se desi saobraćajna nezgoda u tunelu, odnosno oštećenje tunela koje utiče na bezbjedno odvijanje saobraćaja, o tome bez odgađanja sačini izvještaj i dostavi ga Ministarstvu saobraćaja i veza.

Pored navedenog, precizirana je odredba kojom se propisuju oslobađanja od plaćanja naknade za upotrebu i korišćenje auto-puteva i brzih puteva, te su navedena vozila koje upravljač puta može osloboditi plaćanja putarine.

U skladu sa predloženim izmjenama i dopunama ovog zakona dopunjene su i odredbe koje uređuju inspeksijski nadzor i prekršaje.

Obrađivaču su date određene sugestije, koje su se odnosile na poboljšanje, odnosno preciziranje formulacija njegovih odredaba, kao i njegovo usklađivanje sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14).

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj nacrt usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim putevima može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu sradnju broj: 7.03-020-1761/19 od 22. maja 2019. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim putevima, ustanovljeno je da EU *acquis* sadrži izvore koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog nacrta, a koje je obrađivač koristio u svom radu, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „djelimično usklađeno“.

Materiju Nacrta, u dijelu primarnih izvora prava EU, načelno uređuje Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Dio treći – Politike i unutrašnje djelovanje Unije, Naslov VI – Sa obraćaj, čl. 90 – 100. / *Treaty on the functioning of the European Union, Part Three – Union Policies and Internal Actions, Title VI – Transport, Articles 90 – 100.*

Obrađivač je prilikom izrade Nacrta, u dijelu sekundarnih izvora prava EU, uzeo u obzir Direktivu 2004/54/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2004. godine o minimalnim bezbjednosnim uslovima za tunele u transevropskoj putnoj mreži / *Directive 2004/54/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on minimum safety requirements for tunnels in the Trans-European Road Network.*

Izdvajamo najvažnija usklađivanja:

Odredbe st. 1 i 6. člana 4. Direktive koje propisuju obavezu imenovanja upravnika tunela i koji određuju njegove poslove, djelimično su preuzeti odredbama člana 11. Nacrta.

Odredbe člana 6. Direktive koje propisuju obavezu imenovanja službenikâ za bezbjednost tunelâ i određuju njihove aktivnosti, djelimično su preuzete odredbama člana 11. Nacrta.

Primjeri preuzimanja sadržani su u uporednom prikazu usklađenosti Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim putevima sa pravnom tekovinom Evropske unije i praksom i standardima Savjeta Evrope.

Donošenjem ovog zakona djelimično će se ispuniti obaveze iz člana 106. SSP, koje se odnose na saradnju ugovornih strana u oblasti transporta.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o javnim putevima donesen je 2013. godine. Tokom perioda primjene ovog zakona, mijenjale su se okolnosti u kojima se sprovodio, kao i propisi kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja, te je neophodno usklađivanje. Izgradnjom i puštanjem u upotrebu auto-puta, iznalaženjem drugih modela finansiranja izgradnje, rekonstrukcije i održavanja putne infrastrukture (koncesija, javno-privatno partnerstvo), pojavom naplate putarine na auto-putu, ukazala se i potreba za izmjenom i dopunom ovog zakonskog rješenja.

Postoji potreba dopune odredaba koje se odnose na status javnog puta, upravljanje nekategorisanim putevima.

U postojećem zakonskom rješenju potrebno je i propisati uslove za izgradnju autobuskih stajališta i nosača javne rasvjete i niskonaponske mreže na dijelu javnog puta koji prolazi kroz naselje.

Budući da upravljač puta rješava pitanja koja se odnose na zaštitu javnog puta i bezbjednost saobraćaja na putu, postoji potreba da se jasnije propiše vangabaritni prevoz,

njegova kontrola, kao i kažnjavanje prekršaja.

Takođe, postoji potreba da se preciznije propiše oslobađanje od plaćanja naknade za upotrebu i korišćenje auto-puta.

I na kraju, postoji potreba za transponovanjem propisa i standarda Evropske unije iz oblasti putne infrastrukture u propise Republike Srpske o pitanju projektovanja, izgradnje i održavanja tunela.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. mijenjaju se t. t) i j) člana 2. Zakona o javnim putevima radi usklađivanja sa propisima koji uređuju bezbjednost saobraćaja na putevima.

Članom 2. dopunjava se član 4. Zakona radi uređenja korišćenja putnog zemljišta.

Članom 3. dopunjava se član 5. Zakona radi preciznijeg definisanja gubitka statusa javnog dobra.

Članom 4. dopunjava se član 16. stav 5. Zakona tako da nadležni organ jedinice lokalne samouprave vrši i upravljanje i povjeravanje poslova građenja, rekonstrukcije, rehabilitacije, održavanja i zaštite nekategorisanih puteva.

Članom 5. dopunjava se Zakon sa novim čl. 29a. i 29b. kojim se uređuju uslovi za izgradnju autobuskih stajališta i nosača javne rasvjete i niskonaponske mreže na dijelu javnog puta koji prolazi kroz naselje.

Članom 6. dopunjava se član 33. stav 6. Zakona tako da je obavezno potpisivanje sporazuma između upravljača puta i nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, odnosno upravljača graničnog prelaza kojim se preciznije definišu nadležnosti i obaveze o održavanju i zaštiti puta.

Članom 7. dopunjava se član 34. stav 2. tako da se propisujupodređeni uslovi za pravno lice kom se ustupaju radovi održavanja i zaštite javnih puteva putem javnih nabavki moraju.

Članom 8. mijenjaju se st. 1. i 2. člana 42. Zakona i definiše se vangabiritni prevoz i izdavanje odobrenja za vršenje vangabiritnog prevoza.

Članom 9. mijenjaju se stav 1. člana 43. Zakona i propisuje se kontrola vangabiritnog prevoza.

Članom 10. dopunjava se član 58. Zakona na način da se propisuje obaveza upravljaču puta o preduzimanju preventivnih mjera i radnji u cilju zaštite javnog puta.

Članom 11. dopunjava se Zakon sa novim čl. 60a, 60b, 60v. i 60g. kojim se propisuju bezbjednosni zahtjevi za tunele na javnim putevima koji su dio transevropske mreže, a čija dužina prelazi 500 metara, obavezno ispunjavaju određene tehničke i eksploatacione uslove radi bezbjednog odvijanja saobraćaja, upravljač tunela i imenovanje službenika za bezbjednost u tunelima.

Članom 12. mijenja se član 66. Zakona kojim se propisuje mogućnost neplaćanja putarine za vozila određenih subjekata kao i mogućnost odobrenja stimulativnih popusta na elektronsko plaćanje putarine.

Članom 13. dopunjava se član 70. Zakona tako da inspekcijski nadzor podrazumijeva i kontrolu korišćenja putnog zemljišta.

Članom 14. dopunjava se član 72. Zakona i propisuju se prekršaji za koje su određene novčane kazne od 3.000 KM do 9.000 KM, kao i novčane kazne od 500 KM do 1.500 KM.

Članom 15. dopunjava se član 73. Zakona i propisuje se prekršaj za koji je određena novčana kazna od 1.000 KM do 3.000 KM.

Članom 16. dopunjava se član 74. i propisuje se prekršaj za koji je određena novčana kazna od 2.000 KM do 6.000 KM.

Članom 17. dopunjava se Zakon sa novim članom 76a. radi usklađivanja sa predloženim izmjenama i dopunama.

Članom 18. dopunjava se Zakon sa novim članom 77a. i propisuje se rok za zaključivanje sporazuma o održavanju i zaštiti javnog puta.

Članom 19. propisuju se završne odredbe.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJU NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Uvidom u sprovedeni proces metodologije kratke procjene uticaja propisa na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim putevima, Ministarstvo privrede i preduzetništva, u Mišljenju broj: 18.06-020-1765/19 od 24. maja 2019. godine, konstatuje:

- Da je zakon planiran Programom rada Vlade i Narodne skupštine Republike Srpske za 2019. godinu i da je usklađen je sa Programom ekonomskih reformi Republike Srpske za period 2019–2021 godina.
- Da je obrađivač pravilno analizirao postojeće stanje i definisao problem u Obrascu o sprovođenju skraćenog PUP-a u pripremi i izradi nacрта/prijedloga propisa, te da je problem sastavni dio „Razloga za donošenje ili izmjenu i/ili dopunu zakona“.
- Da je Obradač pravilno definisao ciljeve koji se žele postići zakonom.

U vezi sa procesom konsultacija, obrađivač navodi da su pri izradi ovog Nacrta konsultovani Ministarstvo finansija, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo privrede i preduzetništva, Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju, Republička uprava za inspeksijske poslove, Gender centar, JP „Putevi Republike Srpske“, JP „Autoputevi Republike Srpske“ i jedinice lokalne samouprave, te da je postignut veliki stepen usaglašenosti teksta Nacrta zakona.

Kod utvrđivanja opcija za rješenje problema, obrađivač je naveo da je regulatorna opcija jedina opcija za rješenje problema i postizanje ciljeva.

U vezi sa uticajem na poslovno okruženje, obrađivač navodi da Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim putevima će indirektno uticati na poslovno okruženje putem preciziranja i dopune odredbi kojima se uređuje bezbjednost, naročito putnih objekata, javnih puteva i korisnika istih i time će se istovremeno uticati na smanjenje vremena putovanja – transporta, te se može očekivati i smanjenje troškova poslovanja.

Što se tiče uticaja na javne budžete, obrađivač je naveo da Nacrt zakona ne predviđa potrebu za dodatnim sredstvima iz budžeta i neće uticati na troškove nadležnih organa koji provode ovaj Zakon.

U vezi sa socijalnim uticajima, obrađivač je naveo da ovaj Nacrt zakona ima pozitivan uticaj na grupe građana sa posebnim potrebama, na zaštitu posebno ranjivih društvenih grupa, kao što su udruženja organizacija lica sa invaliditetom koja imaju status udruženja od javnog interesa, ili pojedinaca kao što su lica sa invaliditetom, odnosno lica oboljela od rijetkih bolesti, jer će im korišćenje autoputa biti dostupnije zbog predloženih popusta i definisanje vozila za koja se neće plaćati putarina. Takođe ovaj Nacrt ima indirektan uticaj na zdravstveni i socijalni status građana, jer predviđa mjere u tunelima i na javnim putevima koje moraju ispunjavati određene tehničke i eksploatacione uslove, radi bezbjednog odvijanja saobraćaja, a prema EU standardima. Ovi bezbjednosni zahtjevi primjenjuju se kako na tehničku dokumentaciju prilikom izgradnje, tako i na stručne službe i radnike u tunelu u cilju zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, obrađivač navodi pozitivan uticaj na životnu sredinu, jer je ugrađena direktiva 2004/54/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta o minimalnim bezbjedonosnim zahtjevima za tunele čija primjena je obavezna kod projektovanja, izgradnje i rekonstrukcije tunela dužih od 500 metara, kao i njihovog održavanja i zaštite.

Odredbe Nacrta zakona su usaglašene sa Zakonom o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH, Zakonom o inspekcijama Republike Srpske, Zakonom o prekršajima.

Kada je u pitanju odgovornost za primjenu propisa, obrađivač navodi da je za provođenje ovog zakona odgovorno Ministarstvo saobraćaja i veza Republike Srpske, Republička uprava za inspekcijeske poslove, JP „Putevi Republike Srpske“, JP „Autoputevi Republike Srpske“ i jedinice lokalne samouprave.

Kada je u pitanju uvođenje, izmjena i ukidanje postojećih formalnosti, obrađivač je

naveo se Nacrtom zakona ne predviđaju formalnosti. Nacrtom zakona utvrđeno je donošenje podzakonskih akata, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo privrede i preduzetništva je utvrdilo da je obrađivač, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupio u skladu s metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa u postupku izrade propisa.

Sugeriše se obrađivaču da postupi u skladu sa tačkom XV Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa prilikom izrade podzakonskih akata.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

Pri izradi ovog nacrta zatraženi su prijedlozi za izmjenu propisa od Republičke uprave za inspeksijske poslove, JP „Putevi Republike Srpske“, JP „Autoputevi Republike Srpske“, Saveza opština i gradova i jedinica lokalne samouprave. Po dobijanju komentara održan je i zajednički sastanak na kome je postignut velik stepen usaglašenosti teksta. U ostavljenom roku za konsultacije zaprimljeni su komentari i prijedlozi jedinica lokalne samouprave (Banja Luka, Bijeljina, Laktaši, Vukosavlje, Trnovo, Stanari i Zvornik), Saveza opština i gradova, Republičke uprave za inspeksijske poslove, JP „Putevi Republike Srpske“ i JP „Autoputevi Republike Srpske“. Prijedlozi JP „Putevi Republike Srpske“, jedinica lokalne samouprave (Banja Luka, Bijeljina, Laktaši) su prihvaćeni i ugrađeni u tekst. Od ostalih aktera prijedlozi su djelimično prihvaćeni i ugrađeni u tekst.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za usvajanje i sprovođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti sredstva iz budžeta Republike Srpske.

ZAKON O JAVNIM PUTEVIMA
(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađen u osnovni tekst Zakona)

Član 2.

(1) Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

a) auto-put je javni put izgrađen i namijenjen isključivo za saobraćaj motornih vozila, označen propisanim saobraćajnim znakom i ima dvije fizički odvojene kolovozne trake za saobraćaj iz suprotnih smjerova, bez ukrštanja sa drugim putem ili željezničkom i tramvajskom prugom u nivou i u čiji se saobraćaj može uključiti, odnosno isključiti samo na određenim i posebno izgrađenim priključnim javnim putevima na odgovarajuću kolovoznu traku auto-puta,

b) biciklistička staza je izgrađena saobraćajna površina namijenjena za saobraćaj bicikala i bicikala sa motorom, koja se proteže uzduž kolovoza i koja je od njega odvojena i obilježena propisanim saobraćajnim znakom,

v) brzi put je javni put namijenjen za saobraćaj isključivo motornih vozila, s jednom ili dvije razdvojene kolovozne trake, koji ima sve raskrsnice u dva ili više nivoa s poprečnim putevima i drugim saobraćajnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), po pravilu nema zaustavnih traka i koji je kao takav označen propisanim saobraćajnim znakom,

g) javni put je površina od opšteg značaja za saobraćaj, koju svako može slobodno da koristi pod uslovima određenim zakonom i koju je nadležni organ proglasio javnim putem,

d) kolovoz je dio površine puta namijenjen prvenstveno za saobraćaj vozila,

đ) koncesionar je pravno lice osnovano u skladu sa zakonima Republike Srpske u vlasništvu domaćeg ili stranog pravnog lica, kome se dodjeljuje koncesija i koje izvršava ugovor o koncesiji u skladu sa propisom koji uređuje ovu oblast,

e) lokalni put je javni put koji saobraćajno povezuje teritoriju jedinice lokalne samouprave i teritoriju jedinice lokalne samouprave sa mrežom drugih javnih puteva,

ž) magistralni put je javni put koji ima funkciju povezivanja Republike Srpske u evropski saobraćajni sistem, ostvarivanja kontinuiteta evropskih puteva, saobraćajnog povezivanja cjelokupne ili većeg dijela teritorije Republike Srpske sa odgovarajućim putevima u Federaciji BiH i susjednim državama, omogućavanje tranzitnog saobraćaja kojim se ostvaruje prolazak kroz jedinice lokalne samouprave,

z) najveća dozvoljena masa podrazumijeva masu vozila zajedno sa njegovom nosivošću,

i) naselje je izgrađen, naseljen, prostorno i funkcionalno objedinjen dio naseljenog mjesta u kom su javni putevi izgrađeni sa uređenim trotoarom i ivičnjakom, pored kojeg je najmanje s jedne strane red kuća ili grupa zgrada i čije su granice obilježene saobraćajnim znakom za obilježavanje naselja,

j) naseljeno mjesto je prostorna jedinica koja obuhvata jedno ili više naselja sa područjem koje priprada tom naseljenom mjestu, čiji se naziv i teritorija uređuje posebnim propisima i čija je teritorija označena saobraćajnim znakom za obilježavanje naseljenih mjesta,

k) nekategorisani put je površina koja se koristi za saobraćaj i koja je dostupna većem broju različitih korisnika (seoski, poljski, šumski i industrijski putevi; putevi na nasipima za odbranu od poplava; prilazi na put, biciklističke i pješačke staze i slično),

l) objekti koji služe saobraćaju su objekti koji po svojoj namjeni služe učesnicima u saobraćaju, kao što su benzinske stanice sa pratećim objektima, parkinzi i moteli,

lj) oprema puta obuhvata uređaje za zaštitu puta od djelovanja vjetra, nanosa snijega i zemljišta, putokazni stubovi, kilometarski stubovi, odbojne i zaštitne ograde, putni

telekomunikacioni uređaji i oprema, javna rasvjeta u funkciji saobraćaja, detektori i brojači saobraćaja, uređaji i oprema u tunelima, ograde, uređaji i oprema za zaštitu od buke i drugih štetnih uticaja saobraćaja na životnu sredinu, elektronske vage, uređaji za nadzor i sigurno odvijanje saobraćaja (svjetlosni uređaji, video-nadzor, oprema na parkiralištima, meteorološke stanice, uređaji za evidentiranje i kontrolu saobraćaja i drugo),

m) osovinsko opterećenje je dio ukupne mase kojim osovina vozila opterećuje kolovoz na putu u stanju mirovanja vozila,

n) pješačka staza je uređena saobraćajna površina namijenjena za kretanje pješaka koja nije u istom nivou sa kolovozom ili je od kolovoza odvojena na drugi način,

nj) poprečni profil javnog puta je u najširem smislu trup puta predstavljen u poprečnom profilu sa svim pratećim objektima,

o) priključak je dio puta kojim se javni put, nekategorisani put ili prilaz do objekta povezuju na taj put,

p) put je svaki javni put i nekategorisani put na kom se odvija saobraćaj,

r) putni objekti su mostovi, podvožnjaci, nadvožnjaci, propusti, tuneli, galerije, potporne konstrukcije, podzemni i nadzemni prolazi, objekti za naplatu putarine, vijadukti, akvadukti, potporni i obložni zidovi i slično,

s) putni pojas je zemljište sa obje strane puta, potrebno za nesmetano održavanje puta, širine određene projektom puta, a najmanje jedan metar mjereno od linije koja spaja krajnje tačke poprečnog profila puta,

t) put rezervisan za saobraćaj motornih vozila je javni put po kojem mogu saobraćati samo motorna vozila i koji je kao takav označen propisanim saobraćajnim znakom,

ć) putno zemljište je površina zemljišta na kojoj prema projektu treba da se izgradi ili je izgrađen javni put ili putni objekti, a obuhvata i putni pojas, kao i površine zemljišta na kojima su izgrađeni objekti ili treba da se izgrade građevine za potrebe održavanja puta i pružanja usluga vozačima i putnicima (objekti za održavanje puta, upravljanje i nadzor nad saobraćajem, objekti za naplatu putarine, benzinske stanice, servisi, parkirališta, odmorišta i drugo),

u) raskrsnica je saobraćajna površina na kojoj se ukrštaju dva ili više puteva, kao i šira saobraćajna površina nastala ukrštanjem, odnosno spajanjem puteva,

f) regionalni put je javni put koji povezuje regionalne centre Republike Srpske međusobno, preko kojih se ostvaruje najracionalnija povezanost jedinica lokalne samouprave sa magistralnim putevima i odgovarajućom mrežom puteva u Federaciji BiH i susjednim državama,

h) saobraćajnu signalizaciju čine horizontalna, vertikalna, svjetlosna i promjenjiva saobraćajna signalizacija,

c) trougao preglednosti je prostor u kojem nije dozvoljeno postojanje bilo kakvih vidljivih prepreka za oko vozača, a čini ga trougao čije se stranice formiraju od tačke presjeka osovina međusobnog ukrštanja puteva, priključaka puta na drugi put, odnosno ukrštanja puta sa željezničkom prugom, a čije dužine stranica su propisane zakonom,

č) ukrštanje je mjesto na kojem se u istom ili različitom nivou put ukršta sa drugim putem ili drugim objektom infrastrukture, kao što je željeznica, vodotok, žičara i slično,

dž) ukupna masa je masa vozila zajedno sa masom tereta koja se prevozi na vozilu, uključujući i masu lica koja se nalaze u vozilu, kao i masu priključnog vozila sa teretom, ako je ono pridodato vozilu,

š) ulica je dio javnog puta u naselju, sa trotoarom i ivičnjakom, pored koje se najmanje s jedne strane nalaze redovi kuća ili grupa zgrada.

(2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

Član 4.

(1) Na javnim putevima mogu se sticati prava službenosti i druga prava određena zakonom koja se osnivaju na javnom putu u korist drugih lica za postavljanje objekata i uređaja

od javnog interesa, pod uslovom da ostvarena prava ne ugrožavaju nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja i ne nanose štetu putu, putnim objektima i putnom pojasu.

(2) Javni putevi ne mogu biti predmet prava svojine i drugih stvarnih prava, niti se mogu otuđiti iz svojine Republike, osim u slučajevima propisanim ovim zakonom.

(3) Javni put stiče status javnog dobra upisom u javne evidencije o nepokretnostima kao javno dobro i neotuđiva je svojina Republike.

(4) Pravo koje se stiče na osnovu dodjele koncesije upisuje se u javne evidencije u skladu sa odredbama posebnog zakona.

(5) Putno zemljište se može dati na korišćenje **uz naknadu, na osnovu ugovora o zakupu**, radi obavljanja pratećih djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, benzinske stanice i drugih djelatnosti na način propisan ovim zakonom.

(6) Vlada utvrđuje visinu naknade za korišćenje putnog zemljišta iz stava 5. ovog člana za javne puteve, osim lokalnih puteva i ulica u naselju.

(7) Načelnik, odnosno gradonačelnik jedinice lokalne samouprave utvrđuje visinu naknade za korišćenje putnog zemljišta iz stava 5. ovog člana za lokalne puteve i ulice u naselju.

(8) Korisnik putnog zemljišta dužan je da zaključi ugovor i plaća naknadu iz stava 5. ovog člana.

Član 5.

(1) Kada je trajno prestala potreba korišćenja javnog puta ili njegovog dijela kao javnog puta, može mu se ukinuti status javnog dobra u opštoj upotrebi, a nepokretnost kojoj prestaje status javnog dobra u opštoj upotrebi ostaje u svojini Republike, **odnosno u svojini jedinice lokalne samouprave kada se radi o lokalnim putevima, ulicama u naselju i nekategorisanim putevima.**

(2) Prijedlog za ukidanje statusa javnog dobra u opštoj upotrebi javnog puta ili njegovog dijela upravljač puta podnosi Ministarstvu saobraćaja i veza (u daljem tekstu: Ministarstvo), a odluku o ukidanju ovog statusa na prijedlog Ministarstva donosi Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada).

(3) Odluka iz stava 2. ovog člana sadrži i odredbu o brisanju javnog puta ili njegovog dijela kao javnog dobra u opštoj upotrebi u javnim evidencijama.

(4) Odluku iz stava 2. ovog člana upravljač puta dostavlja Pravobranilaštvu Republike Srpske radi sprovođenja ove odluke u javnim evidencijama.

Član 16.

(1) Upravljač puta je javno preduzeće, koncesionar, drugo pravno lice, nadležni organ jedinice lokalne samouprave koji je u skladu sa posebnim zakonom nadležan za upravljanje putem.

(2) Upravljanje javnim putem u smislu ovog zakona čini: planiranje izgradnje, rekonstrukcije i održavanja javnog puta; investiranje u izgradnju i rekonstrukciju javnog puta; organizovanje stručnog nadzora nad izgradnjom, rekonstrukcijom, održavanjem i zaštitom javnog puta; zaštita javnog puta; organizovanje i obavljanje stručnih poslova na izgradnji, rekonstrukciji, održavanju i zaštiti javnog puta; ustupanje radova na održavanju javnog puta; korišćenje javnog puta (organizovanje i kontrola naplate naknada za upotrebu javnog puta, vršenje javnih ovlašćenja i slično), označavanje javnog puta i vođenje evidencije o javnim putevima i saobraćajno-tehničkim podacima za te puteve; praćenje stanja bezbjednosti na putu, kontrola i nadzor puta radi bezbjednog i nesmetanog odvijanja saobraćaja; otklanjanje nedostataka koji dovode do saobraćajnih nezgoda.

(3) Upravljanje i povjeravanje poslova građenja, rekonstrukcije, rehabilitacije, održavanja i zaštite auto-puteva i brzih puteva vrši Javno preduzeće „Autoputevi Republike Srpske“ društvo sa ograničenom odgovornošću Banja Luka (u daljem tekstu: JP „Autoputevi Republike Srpske“).

(4) Upravljanje i povjeravanje poslova građenja, rekonstrukcije, rehabilitacije,

održavanja i zaštite mreže magistralnih i regionalnih puteva vrši Javno preduzeće „Putevi Republike Srpske“ društvo sa ograničenom odgovornošću Banja Luka (u daljem tekstu: JP „Putevi Republike Srpske“).

(5) Upravljanje i povjeravanje poslova građenja, rekonstrukcije, rehabilitacije, održavanja i zaštite lokalnih puteva, ulica u naselju, **nekategorisanih puteva koji su upisani u javne evidencije o nepokretnostima i pravima na njima** i putnih objekata na njima vrši nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

(6) Jedinica lokalne samouprave dužna je da donese poseban akt o upravljanju, građenju, rekonstrukciji, održavanju i zaštiti lokalnih puteva, ulica u naselju, **nekategorisanih puteva koji su upisani u javne evidencije o nepokretnostima i pravima na njima** i putnih objekata na njima.

Član 29a.

(1) **Autobusko stajalište na javnom putu, osim ulice u naselju, obavezno se izgrađuje van kolovoza javnog puta, osim kada to nije moguće zbog uslova na terenu.**

(2) **Autobusko stajalište iz stava 1. ovog člana gradi se na zahtjev nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, uz prethodno pribavljenu saglasnost upravljača puta.**

(3) **U skladu sa potrebama jedinice lokalne samouprave za izgradnju autobuskih stajališta, upravljač puta prilikom izgradnje ili rekonstrukcije javnog puta, utvrđuje lokacije autobuskih stajališta u okviru projektne dokumentacije za navedene radove.**

(4) **Troškove izrade tehničke dokumentacije i izgradnje autobuskih stajališta snosi jedinica lokalne samouprave.**

(5) **Ministar donosi pravilnik o minimalno-tehničkim uslovima za izgradnju i upotrebu autobuskih stajališta.**

Član 29b.

(1) **Na dijelu javnog puta, koji prolazi kroz naselje, može se na zajedničkim nosačima izgraditi javna rasvjeta i niskonaponska mreža, na zahtjev investitora, uz prethodno pribavljenu saglasnost upravljača puta.**

(2) **Troškove izrade tehničke dokumentacije i izgradnje nosača iz stava 1. ovog člana snosi investitor.**

(3) **Ministar donosi pravilnik o minimalno-tehničkim uslovima za izgradnju i upotrebu nosača javne rasvjete i niskonaponske mreže na dijelu javnog puta.**

Član 33.

(1) Kolovoz, vertikalnu i horizontalnu signalizaciju dijela brzog puta, magistralnog ili regionalnog puta, u širini tog puta van naselja, odnosno van područja graničnog prelaza, koji prolazi kroz grad, naselje, odnosno van područja graničnog prelaza, održava upravljač tog puta.

(2) Upravljač puta iz stava 1. ovog člana ne održava:

a) sistem za odvodnju (uključujući slivnike, slivničke rešetke i kanalizacione poklopce), ako je dio kanalizacijske ili kanalske mreže naselja,

b) svjetlosnu i promjenjivu saobraćajnu signalizaciju i javnu rasvjetu,

v) zelene površine, drvorede i ukrasno grmlje,

g) podzemne i nadzemne prolaze,

d) biciklističke i pješačke staze izvan kolovoza i

đ) tramvajske, odnosno željezničke pruge.

(3) Slivnike, slivničke rešetke i poklopce na kolovozu kao dio puta koji prolazi kroz naselje, u slučaju da nisu dio kanalizacijske ili kanalske mreže naselja i da nisu spojeni na tu mrežu, održava upravljač puta.

(4) U slučaju havarije komunalnih objekata na putu i trupu puta, upravljač puta dužan je

obavijestiti vlasnika tih objekata.

(5) U slučaju havarija komunalnih objekata na putu i u trupu puta, a u svrhu kontinuiranog i bezbjednog odvijanja saobraćaja, upravljač puta može o trošku nadležne jedinice lokalne samouprave, odnosno pravnog lica koje upravlja tim objektima izvršiti otklanjanje kvara u mjeri koja omogućava nesmetano odvijanje saobraćaja.

(6) Upravljač puta i nadležni organ jedinice lokalne samouprave, odnosno upravljač graničnog prelaza **obavezni su** putem sporazuma preciznije definisati nadležnosti i obaveze o održavanju i zaštiti puta.

Član 34.

(1) U okviru obezbijeđenih finansijskih sredstava za održavanje i zaštitu puteva i objekata na putevima, a u skladu sa usvojenim godišnjim planom, upravljač puta, odnosno pravno lice zaduženo za održavanje javnih puteva i putnih objekata dužno je da obezbijedi trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu puteva i putnih objekata kojim upravlja, te da omogući bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja na tim putevima.

(2) Radove održavanja i zaštite puteva i objekata na putevima upravljač puta može ustupiti pravnim licima **koja su registrovana, specijalizovana, tehnički opremljena i kadrovski osposobljena za poslove održavanja puteva kojima upravlja upravljač puta**, po postupku i na način utvrđen propisima o javnim nabavkama.

(3) Okvirni sporazum o održavanju i zaštiti puteva i objekata na putevima može se zaključivati u kontinuitetu i na period od četiri godine, a u skladu sa propisima o javnim nabavkama.

Član 42.

(1) Vanredni prevoz je prevoz vozilom, odnosno skupom vozila koja sama ili sa teretom posjeduju masu ili osovinsko opterećenje veće od dozvoljenog, odnosno dimenzije veće od propisanih.

(2) Rješenje kojim se odobrava vanredni prevoz može se izdati ako stanje javnog puta i tehničke karakteristike omogućavaju bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana donosi upravljač puta.

(4) Troškove postupka za izdavanje odobrenja za vanredni prevoz, preduzimanje posebnih mjera za obavljanje vanrednog prevoza, kao što su podupiranje i ojačavanje mostova i propusta u cilju povećanja nosivosti, izgradnje devijacije, obezbjeđenje pratnje, te troškove naknade za puteve za obavljanje vanrednog prevoza, kao i štetu pričinjenu pri tom prevozu putu i putnim objektima snosi prevoznik.

(5) Vlada utvrđuje visinu troškova iz stava 4. ovog člana za javne puteve, osim za lokalne puteve i ulice u naselju.

(7) Načelnik, odnosno gradonačelnik jedinice lokalne samouprave utvrđuje visinu naknade iz stava 4. ovog člana za lokalne puteve i ulice u naselju.

Član 43.

(1) Kontrolu vanrednog prevoza, kao i mjerenje osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzije vozila na javnim putevima obavlja upravljač puta, odnosno od njih ovlašćeno lice uz prisustvo saobraćajnog inspektora ili policijskog službenika.

(2) Ako se kontrola **i mjerenje** iz stava 1. ovog člana vrši stacionarnim uređajima za vaganje, kontrolu vrši upravljač puta.

(3) Vozilo se isključuje iz saobraćaja ako se kontrolom **i mjerenjem** iz stava 1. ovog člana utvrdi da:

a) masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dopuštene veličine, a **vanredni** prevoz se obavlja bez rješenja iz člana 42. stav 2. ovog zakona,

b) masa vozila, opterećenje i dimenzije vanrednog prevoza ne odgovaraju veličinama u rješenju iz člana 42. stav 2. ovog zakona,

v) vozilo koje se zatekne u saobraćaju čija ukupna masa ili osovinsko opterećenje prelazi dopuštene veličine.

(4) Isključivanje vozila iz saobraćaja skidanjem registarskih oznaka sa vozila i oduzimanjem potvrde o registraciji vozila vrše saobraćajni inspektori ili policijski službenik, u skladu sa propisima iz oblasti bezbjednosti saobraćaja na putevima.

(5) Prevoznik može nastaviti prevoz nakon pribavljanja rješenja iz člana 42. stav 2. ovog zakona ili uskladi ukupnu masu vozila, dimenzije i njegovo osovinsko opterećenje s propisanim normativima.

(6) Pribavljanjem rješenja iz člana 42. stav 2. ovog zakona prevoznik se ne oslobađa odgovornosti za učinjeni prekršaj i štete nastale na javnom putu usljed učinjenog prekršaja.

(7) U vrijeme dok je vozilo isključeno iz saobraćaja, prevoznik ili vozač se stara o isključenom vozilu i teretu i snosi sve posljedice isključenja vozila iz saobraćaja.

(8) Stav 3. ovog člana ne primjenjuje se na vozila s kojim se vrši prevoz rasutih tereta, ukoliko se kontrolom utvrdi da njegova ukupna masa ne prelazi, a osovinsko opterećenje prelazi dopuštene veličine, kao i na specijalna vozila komunalnih preduzeća koja vrše prevoz komunalnog otpada.

(9) U slučajevima kada se prilikom kontrole osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzije vozila na javnim putevima, zahtjeva i prisustvo policijskog službenika, potrebno je nadležnoj organizacionoj jedinici organa unutrašnjih poslova dostaviti obrazložen zahtjev.

(10) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje način i uslovi za obavljanje vanrednog prevoza, postupku izdavanja rješenja kojim se odobrava vanredni prevoz, kao i načinu kontrole masa vozila, osovinskog opterećenja i dimenzija vozila.

Član 58.

(1) Upravljač puta dužan je da obavijesti nadležni organ radi rušenja objekata i priključaka na javni put, odnosno uklanjanja ograda i zasada, stubova, instalacija, vodovoda, cjevovoda, kablova i natpisa koji su izgrađeni bez propisane dozvole ili kada je dozvola stavljena van snage ili kada su navedeni objekti i zasadi urađeni u suprotnosti sa izdatom dozvolom, odnosno kada su postavljeni i izgrađeni bez propisane saglasnosti na putu ili zaštitnom pojasu puta.

(2) Upravljač puta je obavezan da prije obavještanja nadležnog organa iz stava 1. ovog člana preduzme sve preventivne mjere i radnje u cilju zaštite javnog puta.

(3) Ako se objektima iz stava 1. ovog člana ugrožava bezbjednost saobraćaja, ljudi ili imovine, a ne može se utvrditi lice koje ih je postavilo, upravljač puta će ukloniti takve objekte.

Član 60a.

(1) Tuneli na javnim putevima koji su dio transevropske mreže, a čija dužina prelazi 500 metara obavezno ispunjavaju određene tehničke i eksploatacione uslove radi bezbjednog odvijanja saobraćaja (u daljem tekstu: bezbjednosni zahtjevi).

(2) Bezbjednosni zahtjevi primjenjuju se na projektovanje, izgradnju, održavanje, upotrebu tunela iz stava 1. ovog člana, na stručne službe i radnike u tunelu u cilju zaštite ljudskih života, životne sredine i tunela kao objekta.

(3) Ministar donosi pravilnik o minimalnim bezbjednosnim zahtjevima koje obavezno ispunjavaju tuneli iz stava 1. ovog člana.

Član 60b.

(1) Upravljač puta je zadužen za upravljanje tunelima i uspostavljanje bezbjednosnih zahtjeva u tunelima, kao i za preduzimanje svih nužnih radnji za

zadovoljenje bezbjednosnih zahtjeva za tunele u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: upravnik tunela).

(2) Upravnik tunela dužan je da obezbijedi izradu nezavisnih projekata mapiranja rizika kojima se utvrđuju svi faktori koji utiču na bezbjednost saobraćaja u tunelu, a naročito karakteristike saobraćajnog toka i prognozirani dnevni broj teretnih vozila.

(3) Projekat iz stava 2. ovog člana dostavlja se Ministarstvu.

(4) Ministar donosi pravilnik o načinu upravljanja tunelom.

Član 60v.

(1) Upravnik tunela dužan je da imenuje službenika za bezbjednost za svaki tunel na javnom putu kojim upravlja.

(2) Službenik iz stava 1. ovog člana je nezavisan pri donošenju svih odluka o pitanju bezbjednosti u tunelu.

(3) Službenik za bezbjednost u tunelu dužan je da:

a) usklađuje djelovanje sa subjektima sistema zaštite i spasavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije,

b) učestvuje u pripremi planova i programa razvoja sistema zaštite i spasavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije,

v) učestvuje u definisanju bezbjednosnih zahtjeva prilikom projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja tunela i

g) učestvuje u sistemu zaštite i spasavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije, uzimajući u obzir bezbjednosne zahtjeve u tunelu.

Član 60g.

(1) Upravnik tunela dužan je da o saobraćajnoj nezgodi u tunelu, odnosno oštećenju tunela koje utiče na bezbjedno odvijanje saobraćaja, bez odgađanja, sačini izvještaj, a najkasnije 30 dana od dana kada se saobraćajna nezgoda dogodila, odnosno kada je nastalo oštećenje tunela.

(2) Izvještaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se Ministarstvu i subjektima sistema zaštite i spasavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije.

(3) Upravnik tunela izrađuje godišnji izvještaj o vrstama, uzrocima i razmjerama vanrednih događaja i vanrednih situacija u tunelima, o preduzetim mjerama i aktivnostima sistema zaštite i spasavanja i o procjenama daljeg razvoja situacije, u skladu sa propisima kojima se uređuju vanredne situacije.

(4) Izvještaj iz stava 3. ovog člana dostavlja se Ministarstvu svake godine do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 66.

(1) Putarina iz člana 63. stav 2. tačka b) ovog zakona ne plaća se za:

a) vozila ministarstava unutrašnjih poslova u BiH,

b) specijalna vozila namijenjena za prevoz bolesnih ili povrijeđenih lica i opremljena specijalnom opremom za tu namjenu,

v) specijalna vozila opremljena nadogradnjom sa opremom za gašenje požara,

g) vozila oružanih snaga BiH i

d) vozila pod pratnjom i vozila sa prvenstvom prolaza, koja su određena zakonom kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima.

(2) Za vozila iz stava 1. ovog člana upravljač puta ne izdaje odobrenje.

(3) Putarinu iz člana 63. stav 2. tačka b) ovog zakona ne plaćaju pripadnici EUFOR-a i NATO-a koji upravljaju vozilom, uz obavezu pokazivanja na naplatnom mjestu originalne identifikacione kartice EUFOR-a i NATO-a.

(4) Upravljač puta može osloboditi plaćanja putarine iz člana 63. stav 2. tačka b) ovog zakona sljedeća vozila:

- a) civilne zaštite koja imaju oznaku civilne zaštite,**
 - b) Auto-moto saveza Republike Srpske,**
 - v) diplomatskih i konzularnih predstavništava u skladu sa međunarodnim sporazumom na bazi reciprociteta,**
 - g) upravljača puta koja su u funkciji organizovanja i naplate putarine,**
 - d) za prevoz lica i stvari, u okviru domaćih ili međunarodnih humanitarnih akcija, u slučaju proglašenja vanrednog stanja ili prirodne nepogode,**
 - đ) koja su registrovana na lica sa utvrđenim invaliditetom sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno lica kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više procenata,**
 - e) koja su registrovana na udruženja i saveze organizacija lica sa invaliditetom, a koja imaju status udruženja od javnog interesa u Republici Srpskoj i**
 - ž) kojim se prevoze oboljeli od rijetkih bolesti ili lica sa utvrđenim invaliditetom sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno lica kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više procenata.**
- (5) Upravljač puta može, uz saglasnost Vlade, odobriti stimulatívne modele plaćanja za elektronsku naplatu putarine.**

Član 70.

Inspeksijski nadzor iz člana 69. ovog zakona odnosi se na kontrolu:

- a) stanja, održavanja i zaštite puteva u skladu sa tehničkim i drugim propisima,**
- b) tehničkih i drugih uslova kojima se obezbjeđuje sposobnost puta za obavljanje neometanog i bezbjednog saobraćaja,**
- v) uslova saobraćaja na putevima i mjera zaštite puteva,**
- g) primjene tehničkih propisa, normativa i standarda prilikom izvođenja radova i upotrebe materijala pri izgradnji i rekonstrukciji i održavanju puteva,**
- d) tehničke i druge dokumentacije u vezi sa izgradnjom, rekonstrukcijom, rehabilitacijom i održavanjem puteva i objekata na putevima,**
- đ) ispunjavanja uslova propisanih za lica koja vrše poslove projektovanja, tehničke i unutrašnje kontrole, rukovođenja radovima i vršenja stručnog nadzora na putevima,**
- e) korišćenja putnog zemljišta.**

Član 72.

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj upravljač puta, investitor, izvođač radova ili drugo pravno lice ako:

- a) izvodi radove na izgradnji i rekonstrukciji puta bez rješenja nadležnog organa (član 25. stav 1),**
- b) izmješteni dio puta ne izgradi sa elementima koji odgovaraju kategoriji postojećeg puta (član 26. stav 1),**
- v) izgrađeni dio puta ili putni objekat koji prolazi kroz naseljeno mjesto narušava kontinuitet trase javnog puta (član 27. stav 3),**
- g) radovima na održavanju puta ne obezbijedi bezbjedan i nesmetan saobraćaj i očuvanje sposobnosti puta (član 30. stav 1),**
- d) ne vrši poslove održavanja puteva i objekata na njima (član 31. stav 2),**
- đ) sporazumom ne definiše nadležnosti i obaveze o održavanju i zaštiti puta (član 33. stav 6),**
- e) ne obavijesti nadležni organ ili ne preduzme sve preventívne mjere i radnje u cilju zaštite javnog puta (član 58. st. 1. i 2),**

ž) ne uspostavi bezbjednosne zahtjeve u tunelima, ne preduzme radnje za zadovoljenje bezbjednosnih zahtjeva za tunele, ne obezbijedi izradu nezavisnih projekata mapiranja rizika (član 60b. st. 1. i 2),

z) ne imenuje službenika za bezbjednost za svaki tunel (član 60v. stav 1),

i) ne sačini izvještaj o saobraćajnoj nezgodi u tunelu, odnosno oštećenju tunela ili ne sačini godišnji izvještaj ili godišnji izvještaj ne dostavi Ministarstvu do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu (član 60g. st. 1, 2 i 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice upravljača puta, investitora, izvođača radova i drugog pravnog lica novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se i fizičko lice nadležno za poslove zaštite javnog puta ili službenik za bezbjednost u tunelima ako:

a) ne obavijesti nadležni organ ili ne preduzme sve preventivne mjere i radnje u cilju zaštite javnog puta (član 58. st. 1. i 2) i

b) ne uskladi djelovanje sa subjektima sistema zaštite i spasavanja ili ne učestvuje u pripremi planova i programa razvoja sistema zaštite i spasavanja ili ne učestvuje u definisanju bezbjednosnih zahtjeva prilikom projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja tunela ili ne učestvuje u sistemu zaštite i spasavanja (član 60v. stav 3).

Član 73.

(1) Novčanom kaznom od 2.500 KM do 7.500 KM kazniće se za prekršaj upravljač puta, investitor, izvođač radova ili drugo pravno lice ako:

a) ne objavi početak radova na izgradnji i rekonstrukciji javnog puta, odnosno putnog objekta (član 25. stav 2),

b) izvrši obustavu ili promjenu režima saobraćaja bez prethodno pribavljenog rješenja, ili izvrši obustavu ili promjenu režima saobraćaja suprotno izdatom rješenju, ili izvrši obustavu ili promjenu režima saobraćaja na dionici javnog puta, a ne obavijesti javnost i korisnike puta putem sredstava javnog informisanja (član 38. st. 2, 3 i 4),

v) saobraća javnim putevima motornim vozilima sa gusjenicama ili drugim vozilima koja mogu oštetiti kolovoz bez odgovarajućih zaštitnih obloga (član 41. stav 1),

g) izvrši priključenje na lokalni put, ulicu ili nekategorisani put bez rješenja kojim se daje saglasnost, odnosno izvrši priključenje lokalnog ili nekategorisanog puta na magistralni ili regionalni put bez njegovog povezivanja sa drugim, već postojećim priključnim lokalnim ili nekategorisanim putem, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem ili priključi lokalni ili nekategorisani put bez savremenog kolovoznog zastora (član 45. st. 1, 2, 3. i 4),

d) izvodi radnje i radove kojima bi se mogao oštetiti put, objekti i oprema puta, ugroziti stabilnost trupa puta, povećati troškovi održavanja puta, odnosno ugroziti bezbjednost saobraćaja na putu (član 47),

đ) ne ukloni sa puta prepreke ili druge posljedice zabranjenih radnji koje bi mogle oštetiti javni put, ometati i ugroziti bezbjednost saobraćaja, odnosno ne obezbijedi propisnom saobraćajnom signalizacijom opasno mjesto na putu usljed nastale prepreke ili ne obavijesti učesnike u saobraćaju i nadležne inspeksijske organe o nastanku opasnog mjesta na putu (član 48),

e) ne ukloni u propisanom roku sa puta iz putnog ili zaštitnog pojasa puta vozilo ili teret koji je pao sa vozila ili to uradi na način da nanese štetu putu, objektima ili opremi javnog puta ili ne obezbijedi mjesto propisanom saobraćajnom signalizacijom (član 49. stav 1),

ž) ne podigne i ne održava zaštitnu ogradu (član 50. stav 2),

z) građevinske i druge materijale koji ne služe održavanju puta ostavlja na odstojanju manjem od propisanog (član 51),

i) ako ne obezbijedi saglasnost upravljača puta ili postupi suprotno saglasnosti (član 52. stav 1),

j) postavlja i održava objekte, opremu i instalacije koje se nalaze u trupu puta, putnom pojasu i zaštitnom pojasu puta (vodovodi, cjevovodi, gasne, elektroinstalacije, TT i druge instalacije) bez saglasnosti upravljača puta ili suprotno izdatoj saglasnosti (člana 53),

k) gradi zgrade, postrojenja i uređaje i druge objekte na udaljenosti manjoj od propisane, odnosno izvodi radove bez pribavljene saglasnosti upravljača puta ili suprotno pribavljenoj saglasnosti (član 54),

l) gradi prostore za parkiranje ili podiže ograde i zasade bez prethodno pribavljene saglasnosti ili postupa suprotno pribavljenoj saglasnosti upravljača puta (član 55),

lj) ne pribavi rješenje kojim se izdaje građevinska dozvola za objekte u skladu sa članom 56. st. 1. i 2. ovog zakona,

m) postavlja, uklanja i održava natpise suprotno članu 57. ovog zakona,

n) postavlja, uklanja, mijenja i održava saobraćajnu signalizaciju suprotno članu 59. ovog zakona,

nj) zabrani saobraćaj neblagovremeno, bez obavještanja putem sredstava javnog informisanja, objavljivanja i označavanja odgovarajućim saobraćajnim znacima na putu, odnosno ne preduzme i druge potrebne mjere obezbjeđenja (član 60. stav 4).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice upravljača puta, investitora, izvođača radova i drugog pravnog lica novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. t. od v) do nj) ovog člana kazniće se preduzetnik i fizičko lica novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 3.000 KM.

(4) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM kazniće se korisnik putnog zemljišta ako ne zaključi ugovor ili ne plaća naknadu (član 4. stav 8).

Član 74.

(1) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ili preduzetnik ako:

a) vrši vanredni prevoz bez rješenja kojim se odobrava vanredni prevoz ili suprotno uslovima utvrđenim u rješenju kojim se odobrava vanredni prevoz (član 42. stav 2),

b) koristi vozilo u saobraćaju na javnim putevima opterećeno preko dozvoljenog osovinskog opterećenja ili koristi vozilo ili skup vozila koja po dimenzijama, odnosno najvećoj dozvoljenoj masi prelaze najveće dozvoljene dimenzije, odnosno masu propisanu normama i propisima koji uređuju ovu oblast ili odbije zahtjevanu kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne mase ili dimenzija vozila (član 43. stav 3),

v) vrši pošiljku robe vozilom koje je opterećeno preko dozvoljenog osovinskog opterećenja ili vozilom ili skupom vozila koja po dimenzijama, odnosno najvećoj dozvoljenoj masi prelaze najveće dozvoljene dimenzije, odnosno masu propisanu normama i propisima kojima se uređuje ova oblast (član 43. stav 3).

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se vozač motornog i priključnog vozila novčanom kaznom od 100 KM do 300 KM.

Član 76a.

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) Pravilnik o uslovima za izgradnju i upotrebu autobuskih stajališta (član 29a. stav 5),

b) Pravilnik o uslovima za izgradnju i upotrebu nosača javne rasvjete i elektrovodova na javnom putu (član 29b. stav 3),

v) Pravilnik o minimalnim bezbjednosnim zahtjevima za tunele (član 60a. stav 3),

g) Pravilnik o načinu upravljanja tunelom (član 60b. stav 4).

Član 77a.

Upravljač puta, nadležni organ jedinice lokalne samouprave i upravljač graničnog prelaza dužni su da, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, zaključe sporazum iz člana 33. stav 6. ovog zakona.